

О. Т. Прокопчук,
д. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна
ORCID ID: 0000-0001-7405-2469

Ю. А. Цимбалюк,
к. е. н., доцент, доцент кафедри маркетингу, Уманський національний університет
садівництва, м. Умань, Україна
ORCID ID: 0000-0002-5792-0866

К. М. Мельник,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна
ORCID ID: 0000-0003-4638-4188

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.16.5

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ

О. Prokopchuk,
Doctor of Economic Sciences, Head of the Department of Finance, Banking and Insurance,
Uman National University of Horticulture, Uman. Ukraine

Yu. Tymbalyuk,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Marketing,
Uman National University of Horticulture, Uman. Ukraine

K. Melnyk,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance,
Uman National University of Horticulture, Uman. Ukraine

INVESTMENT ACTIVITY OF INSURANCE ORGANIZATIONS IN UKRAINE

Статтю присвячено актуальним питанням інвестиційної діяльності страхових організацій, функціонуючих на страховому ринку України. Представлене дослідження сформовано в розрізі двох аспектів: загального, що дозволив зробити висновок про достатньо швидкі та стійкі темпи загального розвитку вітчизняного страхового ринку, та специфічного, що дозволив визначити інвестиційний напрям діяльності вітчизняних страховиків як недостатньою мірою використаним (що суперечить досвіду розвинених зарубіжних країн).

Розглянуто ключові напрями інвестиційних вкладень страхових організацій, що функціонують на українському страховому ринку. До складу останніх за результатами дослідження віднесено: банківські вклади, цінні папери, що емітуються державою, грошові кошти на поточних рахунках, нерухоме майно та інші. Визначено, що переважна більшість вітчизняних страховиків зосереджена безпосередньо на страхових операціях, задовольняючись низькодохідними інвестиційними інструментами, зокрема депозитами (47 %). Окреслено та досліджено коло причин низького рівня інвестиційної діяльності вітчизняних страхових організацій, ключовими серед яких визначено політичну та економічну нестабільність (домінуючі фактори, що негативно впливають на інвестиційну діяльність страхових організацій); відсутність на ринку України довгострокових фінансових інструментів, в які могли б вкладати кошти страхові організації; низька капіталізація страхового ринку. Охарактеризовано ключові умови активізації та визначено перспективні напрями розвитку інвестиційної діяльності вітчизняних страхових організацій.

Здійснене дослідження містить теоретичні та практичні положення, що спрямовані на формування ефективної інвестиційної стратегії вітчизняних страхових організацій, створюючи в кінцевому підсумку підґрунтя сталого та динамічного розвитку економіки країни загалом.

Визначено, що інвестиційна діяльність здійснює вплив на фінансове становище страхових організацій, як наслідок, правильно обрана інвестиційна стратегія є запорукою майбутнього прибутку й високої платоспроможності. Це, в свою чергу обумовлює необхідною умовою проведення страховиками операцій з інвестування тимчасово вільних коштів.

The article is devoted to topical issues of investment activity of insurance organizations operating in the insurance market of Ukraine. At the present stage, insurance companies have a special place in ensuring the investment process, as evidenced by the experience of developed foreign countries. At the same time, the Ukrainian insurance practice is somewhat different and this area of activity of insurers in Ukraine remains underused.

The presented study is formed in the context of two aspects: general, which allowed to draw a conclusion about the rather fast and stable pace of general development of the domestic insurance market and specific, which allowed to determine the investment direction of domestic insurers as underused (contrary to the experience of developed foreign countries).

The key areas of investment of insurance companies operating in the Ukrainian insurance market are considered. According to the results of the study, the latter include: bank deposits, securities issued by the state, cash on current accounts, real estate and others. It is determined that the vast majority of domestic insurers focus directly on insurance operations, being satisfied with low-yield investment instruments, including deposits (47%). The range of reasons for the low level of investment activity of domestic insurance organizations is outlined and studied, the key ones being political and economic instability (dominant factors that negatively affect the investment activity of insurance organizations); lack of long-term financial instruments on the Ukrainian market in which insurance companies could invest; low capitalization of the insurance market. The key conditions of activation are characterized and perspective directions of development of investment activity of domestic insurance organizations are determined. It is determined that investment activity has an impact on the financial position of insurance companies, as a result, a properly chosen investment strategy is the key to future profits and high solvency. This, in turn, makes it a necessary condition for insurers to carry out operations to invest temporarily free funds.

The study contains theoretical and practical provisions aimed at forming an effective investment strategy of domestic insurance companies, ultimately creating the basis for sustainable and dynamic development of the economy as a whole.

Ключові слова: страхування, страхові організації, страховий ринок, інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційна стратегія, страхові резерви, цінні папери, банківські вклади.

Key words: insurance, insurance companies, insurance market, investments, investment activities, investment strategy, insurance reserves, securities, bank deposits.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Наразі сучасна економіка інтерпретує страхування у ролі потужного стабілізатора процесу суспільного відтворення. Системне посилення ризиків техногенного, економічного і соціального характеру суттєво загрожує як збереженню, так і зростанню в подальшому суспільного багатства, що відтак вимагає від держави та суб'єктів господарювання концентрації зусиль відносно формування ефективної системи страхових резервів, покликаних своєчасній компенсації збитків.

Одним із ключових напрямів подолання негативних тенденцій у розвитку економіки країни є залучення інвестицій. Пожвавлення інвестиційного процесу суттєвою мірою може бути забезпечене за рахунок ефективного використання страхових ресурсів вітчизняних страхових організацій. Інвестиційні можливості останніх обумовлені економічною природою страхування, що дозволяє їм протягом певного періоду розпоряджатися коштами, отриманими від страхувальників.

На сучасному етапі страхові організації посідають особливе місце в забезпеченні інвестиційного процесу, що підтверджується досвідом розвинених зарубіжних країн. Водночас українська страхова практика є дещо іншою та означений напрям діяльності страховиків в Україні залишається недостатньою мірою використаним. Варто зауважити, що у світовій практиці розвинених країнах страхові організації за обсягами інвестиційних вкладень перевищують загально визначених інституціональних інвесторів на кшталт банків й інвестиційних фондів.

Для прикладу, прибуток від інвестиційної діяльності у зарубіжних страхових організаціях становить у середньому 20—30 % від сукупного доходу, а в Україні — 2—3% [1, с. 168]. Як наслідок, вищезначене обумовлює актуальність проведення досліджень проблем інвестиційної діяльності страхових організацій, що дозволяють останнім брати участь у процесах інвестиційної діяльності.

<i>Інвестиційна діяльність страхових організацій</i>	
➤	<i>визначає</i> можливість надання страхових послуг за рахунок формування достатніх обсягів страхових резервів
➤	<i>забезпечує</i> в певній мірі якість страхових послуг і визначає ринкову позицію страховика
➤	<i>впливає</i> на основні характеристики страхового продукту, насамперед на його вартість, і на фактичне виконання зобов'язань страховиком, обумовлене строками страхових виплат
➤	<i>дає можливість</i> страховикам розвивати свій бізнес і самостійно управляти ним. За рахунок інвестування страхових резервів відбувається нагромадження коштів для збільшення власних ресурсів (означене положення є суттєвим у світлі тенденцій щодо поступового збільшення регулятором вимог до мінімальних розмірів статутного капіталу страхових організацій)

Рис. 1. Сутність інвестиційної діяльності страхових організацій на мікрорівні

Джерело: авторське узагальнення за даними джерел [3; 4; 9—11].

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналізуючи вплив, що чинить інвестиційна діяльність на фінансові результати страхових організацій, значне коло науковців-економістів намагалися визначити роль останньої у страховому бізнесі й місце власне страхових операцій. До них належать такі дослідники: В. Базилевич, В. Баранова, Г. Бовсуновська [1], А. Бойко [2], В. Вітвіцький, О. Гаманкова [3], О. Деркач [4], А. Єрмошенко [5], О. Жабинець [6], І. Іванюк [7], В. Олійник [10], А. Полчанов, М. Федоренко [12], А. Шолойко [13] й ін.

Беручи до уваги науково-практичний доробок вищезазначених дослідників, варто зауважити, що досі малодослідженими залишаються питання впливу інвестиційної діяльності на фінансові результати страхових організацій, визначення її ролі у страховому бізнесі загалом. Таким чином, слідуючи заданим векторам, сукупність сучасних викликів і загроз, що постають перед страховими організаціями зокрема та страховим бізнесом загалом, зумовлюють об'єктивну потребу в здійсненні подальших досліджень. Зважаючи на вищевикладене виникає нагальна потреба у проведенні комплексних досліджень не лише економічної природи страхових операцій, а й політики страховиків у галузі ефективного нагромадження й інвестування.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті полягає у дослідженні проблем інвестиційної діяльності страхових організацій, а також визначенні ролі останньої у страховому бізнесі загалом.

ВИКЛАД ОСНОВНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під інвестиційною діяльністю у страховій сфері визначається діяльність страхових організацій, що передбачає одночасне вкладення останніх як власних, так і залучених коштів з можливістю отримання доходу в майбутньому. Означена діяльність підпадає під дію Закону України "Про інвестиційну діяльність", що відповідно регламентує здійснення інвестиційної діяльності в цілому на території України всіх суб'єктів господарювання, а також вимогам Закону "Про страхування" та іншим нормативним актам, що регулюють правила розміщення страхових резервів [2, с. 38].

Фінансові ресурси, що акумулюються у вигляді страхових резервів, слугують суттєвим джерелом інвестицій в економіку. Водночас не менш суттєвим значенням характеризується інвестиційна діяльність страхових організацій і на мікрорівні, виступаючи одним з ключових факторів забезпечення їх ефективного функціонування (рис. 1).

Рис. 2. Розмір страхових премій, виплат (млн грн) та їх рівень (%) на страховому ринку

Джерело: дані Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Національного банку України (розраховано, побудовано та представлено авторами).

Рис. 3. Рівень проникнення страхування*, %

Примітка: співвідношення страхових премій до ВВП, %.

Джерело: данні Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Національного банку України (розраховано, побудовано та представлено авторами).

Досягнення поставленої у статті мети щодо дослідження проблем інвестиційної діяльності страхових організацій та визначення ролі останньої у вітчизняному страховому бізнесі реалізується фокусом на два ключові аспекти: загальний (відображає ключові тенденції функціонування вітчизняного страхового ринку) та специфічний (пов'язаний безпосередньо з провадженням інвестиційної діяльності страховими організаціями на означеному ринку).

Загальний аспект.

Загальні тенденції функціонування вітчизняного страхового ринку.

Наразі вітчизняний страховий ринок демонструє досить швидкі та стійкі темпи росту, поліпшуються його якісні характеристики, зокрема збільшується частка страхових послуг у ВВП, що сприятиме зростанню ролі страхових організацій у національній економіці. Стало зберігаючими тенденцію до зростання є показники валових страхових виплат та премій, середній рівень валових страхових виплат за аналізований період (2005—2020 рр.) склав 25 % (рис. 2).

Варто зауважити, що інвестиційна діяльність сформувала невід'ємний сегмент страхового бізнесу, адже ключова діяльність страхової організації істотно пов'язана зі збитками, компенсація яких можлива прибутком від інвестиційної та фінансової діяльності.

Інвестиційні можливості вітчизняного страхового бізнесу характеризуються сталою тенденцією до зростання, свідченням чого є аналіз динаміки частки страхових премій у ВВП (показник рівня проникнення страхування) (рис. 3). Означений ринок розвивається, як наслідок, страхові організації впевнено набувають якостей потужних інституціональних інвесторів.

Досвід роботи страхових організацій на ринку.

Дослідження вказують на те, що ключовим джерелом отримання прибутку для страхової організації більшості цивілізованих країн є не збір страхових платежів, а саме інвестиційна діяльність, кошти від якої спрямовуються, як правило, на фінансування страхових операцій, дотації збитковим видам страхування, розробку нових продуктивних пропозицій, підготовку кадрів й ін.

Економічне значення страхування інтерпретується через сукупність функцій, зокрема ризикову, акумуля-

ційну (формування резервів), превентивну, контрольну, водночас не вичерпується означеним колом останніх. Важливе місце приділяється саме ощадній функції, з якою нерозривно пов'язане соціальне значення інвестиційної діяльності страховиків. Досвід роботи страхових організацій на вітчизняному ринку у часовому проміжку 2005—2020 рр. відображено на рисунку 4. Загальна кількість страхових організацій, що функціонують на українському страховому ринку у 2020 р. становила 215, у тому числі СК "life" — 19 організацій та СК "non-life" — 196 організацій відповідно.

Аналізуючи представлений рисунок 4, варто зауважити, що кількість страхових організацій за досліджуваний період суттєво скоротилася, пікового значення їх величина сягнула у 2008 р. — 469, мінімального — у 2020 р. — 215.

Частка страхових організацій, що працюють у лайф-форовому сегменті відображала загальну тенденцію залежності щодо скорочення кількості страховиків та вирізнялася чіткою тенденцією до скорочення лайф-форових страхових організацій: з 73 у 2010 р. (16 %) до 19 — у 2020 р. (8,8 %).

Варто відзначити, що на вітчизняному страховому ринку в останні роки функціонує трохи більше двохсот страхових організацій, з яких лише менш як 20 (або близько 9 %) займаються провадженням довгострокових накопичувальних видів страхування. Причому історична ретроспектива доводить, що значна частка страховиків мала негативну репутацію, яка в підсумку наклала тінь на увесь ринок. Водночас ситуація дещо змінилася з поповненням української страхової індустрії іноземними страховиками. За останні кілька років суттєво збільшилась присутність іноземного капіталу на українському страховому ринку, який має значний потенціал розвитку, не реалізований ще в повній мірі.

Іноземні інвестори при виході на український ринок страхування відмічають, що Україна цікава для них своїм динамічним зростанням у секторі страхування, а також кількістю потенційних страхувальників. Однак вони привносять на ринок те, чого на ньому не вистачає — досвід роботи, технології, принципи побудови бізнес-процесів, а головне: і те чого найбільше бракувало українській страховій індустрії — культуру ведення стра-

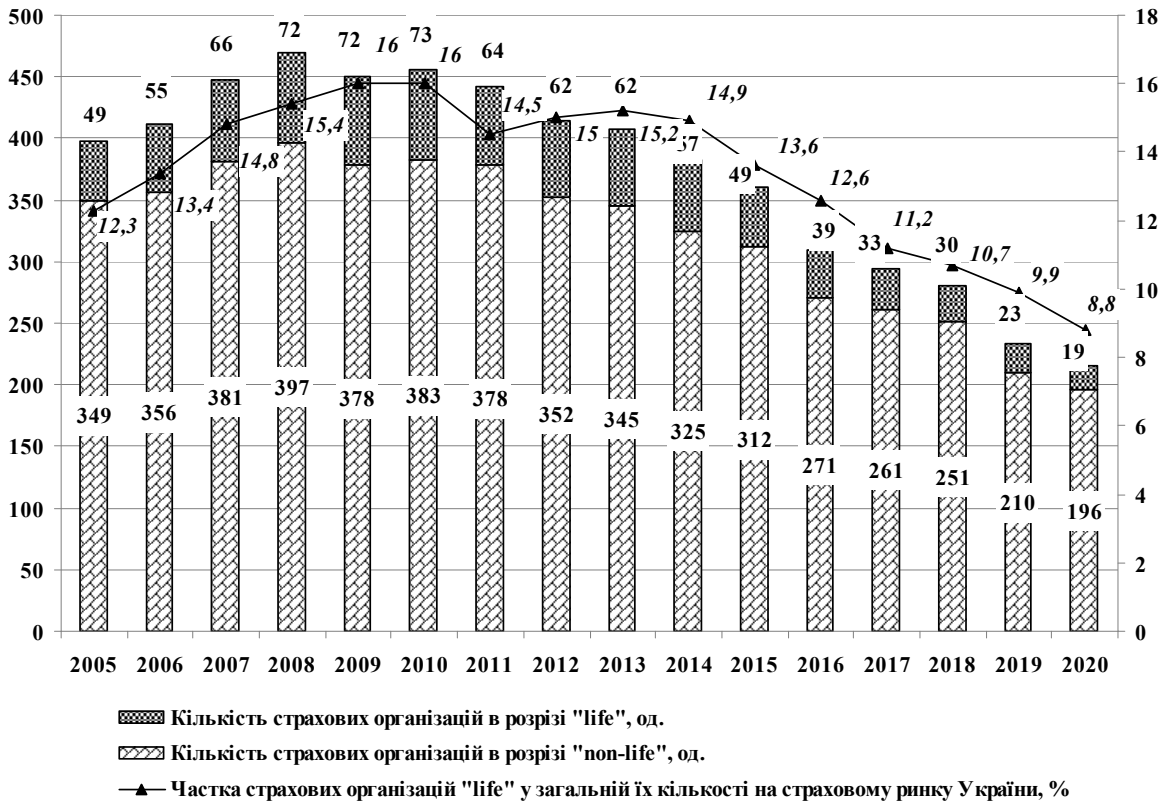

Рис. 4. Кількість страхових організацій на страховому ринку в їх видовому розрізі

Джерело: дані Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Національного банку України (розраховано, побудовано та представлено авторами).

хового бізнесу. Кожен іноземний страховик прагне бути лідером ринку, що призводить до жорсткої конкурентної боротьби, яка є складовою частиною загальної стратегії багатьох компаній щодо підсилення позицій і розширення присутності в Центральній та Східній Європі.

Пріоритетність видів діяльності страхових організацій

Страхові організації, що провадять свою діяльність у лайфовому сегменті надають пріоритетності провадженню комбінованої діяльності — страховій та інвестиційній, на відміну від ризикових компаній, домінуюча частка (65 %) яких стверджує у необхідності проведення суто страхової діяльності. І лише решта страхових організацій ризикового сегменту страхового бізнесу (35 %) зорієнтовані на компонування страхової та інвестиційної діяльності.

Специфічний аспект.

Фактори, що стримують розвиток інвестиційної діяльності вітчизняних страхових організацій.

Варто зауважити, що саме політична та економічна нестабільність виступають ключовими факторами, що негативно впливають на інвестиційну складову діяльності страхових організацій. Аргументом означеного слугує невизначеність місії страхування в українському суспільстві, а також неузгодженість регуляторної політики у страховому бізнесі. Наявна чітка паралель залежності між розвиненим страховим ринком та фінансовою й соціально-економічною стабільністю в країні.

Практика довгострокового накопичувального страхування (зокрема страхування життя), що склалась наразі в українському страховому бізнесі, зумовлена загальним низьким економічним розвитком країни,

відсутністю у домінуючій частині населення вільних коштів (що можна було б вкласти у довгострокові види страхування) та недовірою до страхових організацій, зумовленою негативним досвідом вкладання коштів у різноманітні фінансові структури на початку дев'яностих років ХХ ст. [14].

Стримуючим фактором розвитку довгострокового накопичувального страхування виступає також відсутність на українському ринку довгострокових фінансових інструментів, що слугували б базисом вкладення коштів для страхових організацій. Так, наразі українські державні цінні папери не є надійним фінансовим інструментом, а вкладення коштів в акції підприємств на довгострокову перспективу є досить ризиковим.

Варто зауважити, що низька капіталізація страхового ринку виступає суттєвою перешкодою у становленні вітчизняних страховиків як потужних інвесторів. Страхова галузь, зокрема її довгострокові види страхування, завдячуючи провадженню стабільної інвестиційної політики дозволяє зберігати здатність національної економіки до стійкого зростання нівелюючи при цьому циклічні коливання. Світова страхова практика є підтвердженням того, що рівень розвитку страхового ринку, зокрема його довгостроковий накопичувальний сегмент, слугує базисом розвитку грошово-кредитної системи країни, впливаючи на рівень інфляції, а отже, інвестиційну активність загалом.

Депозитні ставки у вітчизняному банківському секторі залишаються на досить високому рівні в порівнянні з банківською практикою інших країн, що наразі інтерпретує інвестування в означені фінансові активи як до-

Рис. 5. Обсяги сформованих страхових резервів, млн грн (у видовому їх розрізі: резервів зі страхування життя та технічних резервів)

Джерело: дані Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Національного банку України (розраховано, побудовано та представлено авторами).

сильно привабливе для страхових організацій. Водночас зазначена форма інвестування є досить чутливою, зокрема до системних фінансових ризиків, що пов'язані з інфляційними процесами (знеціненням національної грошової одиниці) та зміною банківської відсоткової ставки.

Ключові напрями інвестиційних вкладень страхових організацій, функціонуючих на вітчизняному страховому ринку.

За умов ринкової економіки страхування інтерпретується як чинник розгортання та розкручування інвестиційної діяльності. Відтак страховим організаціям відводиться подвійна роль: по-перше, стимулюють інвестиційну активність — процес провадження основної (операційної) діяльності пов'язаний безпосередньо зі страхуванням економічних інтересів суб'єктів господарювання від ймовірних ризиків; по-друге, виступають у ролі безпосередніх інвесторів [15].

Отже, місію страхових організацій як постачальника капіталу інтерпретують у розрізі двох ключових факторів: безпосередньо обсягу ресурсів (якими володіють

останні), і терміну, впродовж якого означені ресурси придатні до використання. Відповідно ріст інвестиційного капіталу страхових організацій зумовлений наявністю страхових резервів, величина яких збільшуються відповідно з розширенням кола страхових операцій та обсягів власного капіталу.

Зважаючи на те, що обсяги резервів і терміни, на які розміщуються останні, страхові організації трансформують у наймогутніші фінансово-кредитні інститути, у країнах з розвинутою ринковою економікою страховий бізнес визнаний стратегічним сектором економіки [16].

Обсяги сформованих страхових резервів у видовому їх розрізі: резервів зі страхування життя та технічних резервів відображено на рисунку 5.

У закордонній страховій практиці інвестиційна сфера діяльності страхових організацій характеризується суттєвою масштабністю — значне коло страховиків має спеціалізовані відділи, повноваження яких є саме управління інвестиційними портфелями останніх. Як наслідок, діяльність страхових організацій почала поши-

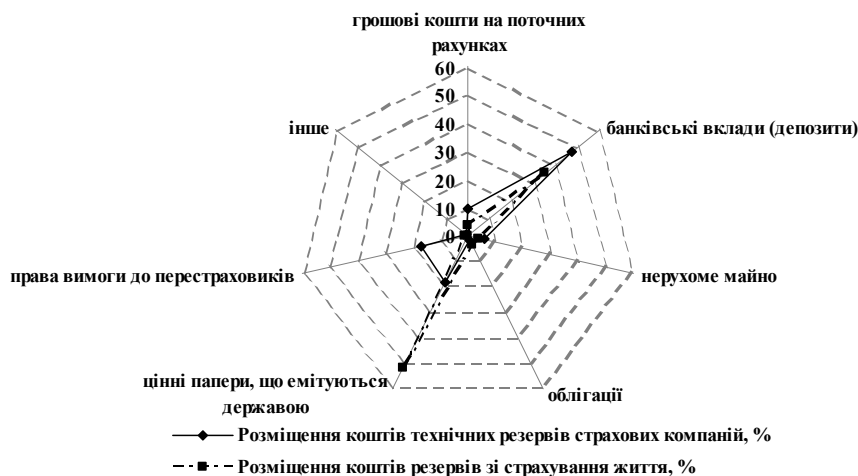

Рис. 6. Розміщення коштів резервів страхових компаній (технічних та зі страхування життя), %

Джерело: дані Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Національного банку України (розраховано, побудовано та представлено авторами).

риватися далеко за межі страхової, що стало визначальним фактором у віднесенні останніх до посередників фінансового ринку.

У зарубіжній страховій практиці, що характеризується високим рівнем конкуренції та збитковості страхових операцій, питання прибуткового та належного розміщення вільних коштів постає для керівництва будь-якої страхової організації вкрай важливим (рис. 6).

Основою вітчизняного страхового бізнесу є провадження безпосередньо страхових операцій і відповідно, використання страховиками низько дохідних інвестиційних інструментів, зокрема як-от: депозити — 47 % (рис. 6).

Пріоритетність принципів розміщення інвестиційного капіталу страховими організаціями.

Розглядаючи питання управління інвестиційним потенціалом страхових організацій доцільно виокремити декілька ключових блоки, що передбачають:

— Існування власного інвестиційного департаменту безпосередньо у структурі страхової організації із залученням висококваліфікованих фахівців. Можливим варіантом є також створення дочірніх інвестиційних компаній або компаній, що професійно функціонують на ринку цінних паперів та управляють активами. Означений підхід направлений на реалізацію індивідуальних потреб страховика.

— Передачу активів в аутсорсинг. Означене управління у форматі довірчого є доцільним для невеликих за розміром страхових організацій, які за помірну (у порівнянні з витратами на самостійне управління) плату одержують професійні послуги та здатні підвищити дохідність й диверсифікованість інвестиційного портфелю. Суттєвим недоліком означеного методу управління є неспроможність керуючої компанії повною мірою задовольнити потреби страховика в індивідуальному підході.

Слід зауважити, що переважна більшість страхових організацій функціонує на страховому ринку за відсутності ретельно розробленої інвестиційної стратегії та відповідно вдається до вкладання коштів у фінансові інструменти афілійованих структур або у банківські депозити. Розвиток страхового ринку у частині його реального сегменту, формуватиме потребу у безпечному та ефективному розміщенні коштів страхових організацій. Означене завдання можливо реалізувати лише за умови наявності відповідного забезпечення, зокрема інформаційного та кадрового. Наразі організація інвестиційної діяльності страховика пов'язана із послугами його штатних фахівців (найбільшою мірою), компаніями з управління активами та позаштатними консультантами (у меншій мірі) й дочірніх інвестиційних компаній (найменшою мірою).

Кадрове забезпечення страховиків фахівцями з організації інвестиційної діяльності.

Лайфові страховики віддають перевагу штатним працівникам, у той час як ризикові використовують усі можливі канали залучення та комунікації виконавців страхової справи.

Накопичені страховими організаціями активи виступають одним з ключових джерел довгострокового інвестування та важливим ресурсом для стабілізації економіки. Найяскравіше роль страхових організацій як

внутрішніх інвесторів виявляється в довгострокових договорах страхування життя і пенсій (накопичувальні форми страхування), за умовами яких зобов'язання страховика зі страхових виплат виникають, як правило, після закінчення строку дії договору. Означена страхова галузь характеризується укладанням договорів на достатньо тривалий термін (30—40 років), і страхові організації, фактично стабільно отримуючи протягом тривалого періоду страхові внески, мають змогу їх резервувати. Крім того, страховики, що провадять ризикові види страхування, зобов'язані також формувати відповідні резервні фонди спрямовані на покриття майбутніх виплат за чинними страховими угодами. Означена сторона страхового бізнесу дає змогу розглядати страхову організацію у якості інституційного інвестора (тобто своєрідний фінансовий інститут), що у зв'язку зі специфікою своєї діяльності може інтерпретуватися як спеціалізований інвестиційний інститут вкладання коштів страхових резервів у різноманітні види активів.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи викладене слід наголосити на тому, що досягнення поставленої у статті мети реалізувалося фокусом на два аспекти: загальний (відобразив ключові тенденції функціонування вітчизняного страхового ринку, зокрема в розрізі основних показників функціонування означеного ринку; досвіду роботи страхових організацій на ринку; пріоритетності видів діяльності страхових організацій) та специфічний (пов'язаний безпосередньо із провадження інвестиційної діяльності страховими організаціями на ринку, зокрема в розрізі факторної інтерпретації чинників, що стримують розвиток інвестиційної діяльності вітчизняних страхових організацій; ключових напрямів інвестиційних вкладень страхових організацій, функціонуючих на вітчизняному страховому ринку; пріоритетності принципів розміщення інвестиційного капіталу страховими організаціями; кадрового забезпечення страховиків фахівцями з організації інвестиційної діяльності).

Дослідження проведене в розрізі загального аспекту дало змогу зробити висновок щодо досить швидких та стійких темпів росту вітчизняного страхового ринку з одночасним поліпшенням його якісних характеристик.

Натомість результати дослідження, зосередженого на специфічній складовій, дозволили встановити, що наразі інвестиційний напрям діяльності вітчизняних страховиків залишається недостатньою мірою використаним.

Визначено, що інвестиційна діяльність здійснює вплив на фінансове становище страхових організацій, як наслідок, правильно обрана інвестиційна стратегія є запорукою майбутнього прибутку й високої платоспроможності. Це в свою чергу обумовлює необхідною умовою провадження страховиками операцій з інвестування тимчасово вільних коштів.

Література:

1. Бовсуновська Г.С. Інтегральна оцінка рівня фінансової безпеки страхового ринку. Збірник наукових праць Тернопільського національного економічного університету "Економічна думка". 2014. Т. 16. № 1. С. 167—173.

2. Бойко А.О., Бойко, А.А. Теоретичні основи та практичний досвід забезпечення фінансової стійкості страхової компанії. *Економіка АПК*. 2010. № 5. С. 37—42.
3. Гаманкова О.О., Хлівний В.К. Страховий ринок України у глобальному страховому просторі. *Фінанси України*. 2012. № 5. С. 58—67.
4. Деркач О.М. Фактори впливу на стан фінансової безпеки страхового ринку. *Бізнес Інформ*. 2012. №. 6. С. 187—190.
5. Єрмошенко А.М. Визначення поняття фінансової безпеки страховика та її категорій. *Актуальні проблеми економіки*. 2004. № 4. С. 46—51.
6. Жабинець О.Й., Вакиряк Н.І. Фінансова безпека страхового ринку України. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. № 21 (4). С.55—61.
7. Іванюк І. С. Теоретичні підходи до визначення категорії "фінансова стійкість страхової компанії". *Фінанси України*. 2006. № 11. С. 77—89.
8. Лазарева А.П. Фінансова безпека країни: загрози та основні напрями зміщення. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки*. 2014. № 27. С. 88—94.
9. Луценко І.С. Методичний підхід до оцінювання рівня податкової безпеки держави. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. № 12. С. 159—163.
10. Олійник В.М., Бондаренко Є.К. Поняття фінансової стійкості страхової компанії та елементів впливу на неї. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України*. 2014. Вип. 39. С. 149—157.
11. Прокопчук О.Т. Розвиток українського ринку страхових послуг в контексті забезпечення економічної безпеки країни. *Збірник праць Уманського національного університету садівництва. Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Видавництво "Сочінський М.М."*. 2019, Вип. 94. Ч. 2: Економічні науки. С. 69—85. DOI 10.31395/2415-8240-2019-94-2-69-85.
12. Федоренко М.С. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 9. С. 21—23.
13. Шолойко А.С. Забезпечення стійкості страхового ринку України. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2018. № 4. С. 31—41.
14. Enjolras G., Sentis P. Crop insurance policies and purchases in France, *Agricultural Economics*. 2011. Vol. 42, № 4. P. 475—486. URL: <https://doi.org/10.1111/j.1574-0862.2011.00535.x>.
15. Nesterchuk Y., Prokopchuk O., Tsybalyuk Y., Rolinskyi O., Bilan Y. Current status and prospects of development of the system of agrarian insurance in Ukraine, *Investment Management and Financial Innovations*. 2018. Vol. 15, № 3. P. 56—70. [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.15\(3\).2018.05](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.15(3).2018.05)
16. Prokopchuk O., Prokopchuk I., Mentel G. Index Insurance as an Innovative Tool for Managing Weather Risks in the Agrarian Sector of Economics. *Journal of Competitiveness*. 2018. Vol. 10, № 3. P. 119—131. URL: <https://doi.org/10.7441/joc.2018.03.08>
17. ekonomichnoho universytetu "Ekonomichna dumka", vol. 16. No. 1, pp. 167—173.
18. Bojko, A.O. and Bojko, A.A. (2010), "Theoretical foundations and practical experience of ensuring the financial stability of the insurance company", *Ekonomika APK*, vol. 5, pp. 37—42.
19. Hamankova, O.O. and Khlivnyj, V.K. (2012), "The insurance market of Ukraine in the global insurance space", *Finansy Ukrainy*, vol. 5, pp. 58—67.
20. Derkach, O.M. (2012), "Factors influencing the state of financial security of the insurance market", *Biznes Inform*, vol. 6, pp. 187—190.
21. Yermoshenko, A.M. (2004), "Definition of the concept of financial security of the insurer and its categories", *Aktual'ni problemy ekonomiky*, vol. 4, pp. 46—51.
22. Zhabynets', O.J. and Vakyriak, N.I. (2011), "Financial security of the insurance market of Ukraine", *Naukovyj visnyk NLTU Ukrainy*, vol. 21 (4), pp. 55—61.
23. Ivaniuk, I.S. (2006), "Theoretical approaches to defining the category "financial stability of the insurance company"", *Finansy Ukrainy*, vol. 11, pp. 77—89.
24. Lazareva, A.P. (2014), "Financial security of the country: threats and main directions of displacement", *Visnyk Pryazovs'koho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu. Seria: Ekonomichni nauky*, vol. 27, pp. 88—94.
25. Lutsenko, I.S. (2015), "Methodical approach to assessing the level of tax security of the state", *Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu*, vol. 12, pp. 159—163.
26. Oliynyk, V.M. and Bondarenko, Ye.K. (2014), "The concept of financial stability of the insurance company and the elements of influence on it", *Problemy i perspektyvy rozvytku bankiv's'koi systemy Ukrainy*, vol. 39, pp. 149—157.
27. Prokopchuk, O.T. (2019), "Development of the Ukrainian market of insurance services in the context of ensuring the economic security of the country", *Zbirnyk prats' Umans'koho natsional'noho universytetu sadivnytstva. Ekonomichni nauky*, vol. 94, no. 2, pp. 69—85. DOI 10.31395/2415-8240-2019-94-2-69-85.
28. Fedorenko, M.S. (2013), "Investments insurance companies in Ukraine", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 9, pp. 21—23.
29. Sholajko, A.S. (2018), "Ensuring the stability of the insurance market of Ukraine", *Visnyk Akademii pratsi, sotsial'nykh vidnosyn i turyzmu*, vol. 4, pp. 31—41.
30. Enjolras, G. and Sentis, P. (2011), "Crop insurance policies and purchases in France", *Agricultural Economics*, vol. 42, no 4, pp. 475—486. <https://doi.org/10.1111/j.1574-0862.2011.00535.x>.
31. Nesterchuk, Y. Prokopchuk, O. Tsybalyuk, Y. Rolinskyi, O. and Bilan, Y. (2018), "Current status and prospects of development of the system of agrarian insurance in Ukraine", *Investment Management and Financial Innovations*, vol. 15, no 3, pp. 56—70. [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.15\(3\).2018.05](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.15(3).2018.05).
32. Prokopchuk, O. Prokopchuk, I. and Mentel, G. (2018), "Index Insurance as an Innovative Tool for Managing Weather Risks in the Agrarian Sector of Economics", *Journal of Competitiveness*, vol. 10, no 3, pp. 119—131. <https://doi.org/10.7441/joc.2018.03.08>.

References:

1. Bovsunovs'ka, H.S. (2014), "Integrated assessment of the level of financial security of the insurance market", *Zbirnyk naukovykh prats' Ternopil's'koho natsional'noho*

Стаття надійшла до редакції 01.08.2021 р.